

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	15
In memoriam Ευάγγελου Κυριακούδη	21
Συμμετέχοντες	23

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Καθηγήτρια Δρ. Τατιάνα Σούμποτιν-Γκολούμποβιτς ΟΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΑΔΕΡΦΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΕΡΒΟΙ	29
---	----

Ομότιμος Καθηγητής Δρ. Χαράλαμπος Π. Συμεωνίδης ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΩΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ	39
--	----

Αναπληρωτής καθηγητής Δρ. Κωνσταντίνος Γ. Νιχωρίτης Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΚΟΣΜΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ	49
--	----

Проф. д-р Димитър Кенанов АНТОЛОГИЯТА „ЗЛАТОСТРУЙ“ – ДАР НА КИРИЛО-МЕТОДИЕВАТА ΕΠΟΧΑ	73
---	----

Επίκουρος Καθηγητής Δρ., Αρχιμ. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης, <i>«Τοῦ τῆς ἀγροικίας κρατῆρος πέπωκα καί ἐμεθύσθην τῆς ἀμουσίας»:</i> Η ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΧΡΙΔΑ	83
--	----

Проф. Д-р Георги Попов ΧΙΜНОΓΡΑФСКИТЕ ПРИНОСИ НА КИРИЛО-МЕТОДИЕВИТЕ УЧЕНИЦИ	103
--	-----

Prof. Dr. Anissava Miltenova THE STUDY OF THE CYRIL'S AND METHODIUS' MISSION AMONG THE SLAVS AT THE BEGINNING OF 21ST CENTURY: PROBLEMS AND PROSPECTS	117
---	-----

Δρ. Ευάγγελος Γερονικόλας ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΕΝΟΣ ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΒΙΟ ΚΥΡΙΛΛΟΥ	133
Dr. Juergen Fuchsbauer IDENTIFYING LISTENING ERRORS IN SLAVONIC TRANSLATIONS (ON SOME PECULIAR MISTAKES IN THE PARTIAL TRANSLATION OF THE DIOPTRA)	155
Υποψήφιος Διδάκτωρ ΤΒΣ, Δημοσθένης Χατζηλέεκας Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΚΥΡΙΛΛΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟ	165
Δρ. Αλέξιος Παναγόπουλος Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΜΙΛΑΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΔΑΛΜΑΤΙΑΣ	183
Υποψήφιος Διδάκτωρ ΤΒΣ, Πολύδωρος Γκοράνης ΟΙ ΕΚΤΕΝΕΙΣ ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ: ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ – ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΩΣ ΜΟΤΙΒΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥΣ	203
Υποψήφιος Διδάκτωρ ΤΒΣ, Γεώργιος Δ. Μπορόβας ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	223

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ομότιμος Καθηγητής, Δρ. Ιωάννης Χ. Ταρνανίδης Η ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ	235
Dr. Srđan Pirivatrić Η ΚΥΡΙΛΛΟΜΕΘΟΔΙΑΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΕΡΒΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ ΤΟ 1219. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	249

- Υποψήφιος Διδάκτωρ, **Σεβαστιανός Ανδρεάδης**
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ, ΠΟΛΥΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ, ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΘΟΔΙΟΥ 263
- Καθηγητής Δρ. **Βασίλης Κατσαρός**
ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΒΥΖΑΝΤΙΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ 283
- Δρ. **Αντρέι Σκοβιέρα**
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΑ ΕΛΑΦΗ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ
ΚΑΙ Η ΚΥΡΙΛΛΟΜΕΘΟΔΙΑΝΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ 307
- Καθηγητής Δρ. **Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης**
Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΗ. ΕΝΑ ΦΙΛΟΔΟΞΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 319
- Λέκτορας Δρ. **Ελεονώρα Ναξίδου**
Η ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΚΛΙΣΗ: Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΑΧΡΙΔΑΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΤΙΚΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ 323
- Καθηγητής Δρ. **Μιχαήλ Γ. Τρίτος**
ΟΙ ΦΩΤΙΣΤΕΣ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΣ ΚΑΙ
ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ 341
- Επίκουρος καθηγητής Δρ. **Ηλίας Γ. Ευαγγέλου**
Η ΚΥΡΙΛΛΟΜΕΘΟΔΙΑΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ 355
- Μεταπτυχιακή φοιτήτρια του ΤΒΣ, **Σοφία Δ. Αλεξανδρίδου**
Η ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ
24^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ (ΗΜΕΡΑΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ
ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ) ΩΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΩΝ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ 363

ΤΕΧΝΗ

Ομότιμος Καθηγήτρια Δρ. Χρυσάνθη Μαυροπούλου-Τσιούμη ΕΠΕΔΡΑΣΑΝ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΕΙΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥΣ;	379
Dr. Todor Todorov – Dr. Vanja Sapundzhieva Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΑΚΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΑΓ. ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΩΣ ΠΗΓΗ ΝΕΩΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΟΝΤΕΛΩΝ (ΠΡΟΤΥΠΩΝ)	395
Υποψήφιος Δρ. ΠΔΜ, Ιωάννης Σίσιου ΟΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΑΧΡΙΔΟΣ ΑΠΟ ΚΑΣΤΟΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ	405
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	439

CONTENTS

Introduction	15
In memoriam Evangelos Kyriakoudis	21
Contributors	23

LITERATURE

Professor Dr. Tatjana Subotin – Golubovic The Thessalonian Brothers and the Serbs	29
Professor Emeritus Dr. Charalambos Simeonidis The Greek Linguistic Influence on the Slavic Languages	39
Associate Professor Dr. Konstantinos Nichoritis The Ecclesiastical and Temporal (Political) Approach of the Work of Ss. Cyril and Methodius	49
Professor Dr. Dimitahr Kenanov The “Chrysorroas” Anthology – A Gift from the Cyrillo-Methodian Era	73
Assistant Professor Dr., Archimandrite Ireneos Hadziefremidis <i>“I drank the cup of life with the peasants and was intoxicated by the interaction with the uncivilized;”</i> Archbishop Theophylact’s Sojourn in Ohrid	83
Professor Dr. Georgi Popov The Contribution of the Disciples of Ss. Cyril and Methodius in Hymnography – Hymnology	103
Professor Dr. Anissava Miltenova The study of the Cyril’s and Methodius’ mission among the Slavs at the beginning of the 21st century: Problems and prospects	117
Dr. Evangelos Geronikolas Ontological presuppositions in understanding the lives of the Saints. Special references to the life of St. Cyril	133

Dr. Juergen Fuchsbaue
Identifying listening errors in Slavonic translations? (On some peculiar mistakes in the translation of the Dioptra) 155

PhD Student **Demosthenes Hadzilelekas**
The Historic Evolution of Sources about Ss. Cyril and Methodius 165

Dr. Alexios Panagopoulos
The Cultural Heritage of the Work of Ss. Cyril and Methodius through the Works of Nikodim Milaš, Bishop of Dalmatia 183

PhD Student **Polydoros Goranis**
The Extensive Vitae of Ss. Cyril and Methodius: the Oral Element and the Liturgy – the Role of Biblical Citations as Patterns for the Development of their Narrative Structure 203

PhD Student **Georgios Borovas**
Ss. Cyril and Methodius in Greek Literature 223

HISTORY

Professor Emeritus Dr. **Ioannis Tarnanidis**
The Transnational and Ecumenical Element in the Preaching of the Thessalonian Brothers Cyril and Methodius 235

Dr. Pirivatrić Srđan
The Saints Cyril and Methodius. Comments on the Common Tradition 249

PhD Student **Sevastianos Andreadis**
Mission in Byzantium: Multi-Personal Planning – Strategic Aim; the Example of Cyril and Methodius 263

Professor Dr. **Vassilis Katsaros**
The Plan to Byzantinize the Greek Lands during the Era of the Macedonian Dynasty. From the Religious Policy of Peace and Diplomacy to Conflict: Truth and Fable 283

Dr. Andrej Škoviera
The Byzantine tradition on the territory of Slovakia and its Cyrillo-Methodian roots 307

Professor Dr. Athanasios E. Karathanasis The Course Of The Saints Cyril And Methodius in Europe. An Ambitious Scientific Program	319
Lecturer Dr. Eleonora Naksidou Convergence through divergence: The Archbishop of Ochrid, Theofilactos and his views about the Western Church	323
Professor Dr. Michael Tritos Cyril and Methodius, the ones who enlightened the Slavs. The problems of Orthodoxy in the Balkans	341
Assistant Professor Dr. Ilias Evangelou The Cyril-Methodian Heritage versus the Challenges of the Modern World	355
Postgraduate Student Sophia D. Alexandridou The Revival and Enactment of the Celebration on the 24 th of May (Day in Memory of Cyril and Methodius) as the Day of Slavonic Literature and Culture in Russia	363
ART	
Professor Emeritus Dr. Chrysanthi Mavropoulou – Tsioumi Did the Works of Monumental Art in Thessaloniki Contribute to the Cultural Background of Ss. Cyril and Methodius with Regard to their Missionary Work?	379
Dr. Todor Todorov – Dr. Vanja Sapundzhieva The Iconography of Ss. Cyril and Methodius during the Renaissance as a Source of New Iconographic Models	395
PhD Student Ioannis Sissiou Depictions of St. Clement of Ohrid by Kastorian Artists	405
APPENDIX	439